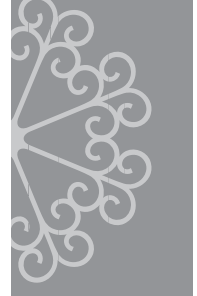

בית מדרש

477

בשבילי הפרשה

פרשת מקץ - שבת חנוכה תשפ"ב

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	4:25
Brooklyn, NY	4:10
Chicago, IL	3:59
Houston, Texas	5:03
Johannesburg, S. Africa	6:30
Lakewood/Deal, NJ	4:13
London, UK	3:38
Los Angeles, CA	4:25
Manchester, UK	3:37
Monsey, NY	4:09
Montreal, Quebec	3:53
Passaic, NJ	4:10
Toronto, Ontario	4:23
Yerushalayim	3:59
Zurich, Switzerland	4:18

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

חנוכה

ברכת הרואה

הקשו תוס' אמאי תיקנו ברכת הרואה רק במצות חנר כה. וע' ס' הפרדס שתי' דברכת הרואה הוא כאילו רואה מקום הנס ולכן מברך. וכע"ז עמק ברכה עמ' קכ"ד. (ואף שהרואה מקום נס אין מברך עוד ל' יום, נראה כי כאן הנס נתחדש בכל יום והוי נס אחר וברכה אחר).

וע' שאילתא ל'ו שמברך שעשה נסים שמצינו ביתרו שאמר ברכה, ופ' גליוני הש"ס שבת ל"א דבגמ' למדו מכאן ברואה מקום הנס, ושאלות ס"ל דה"ה בזמן הנס.

וע' מנח"ש ח"ב נ"ח מ"ג דמברך על נר חשד ברכת הרואה, דלמעשה זוכר ע"ז שעשה נסים. ולפי שאילתות א"ש טפ'.

ועוד דנו לענין ברכת הרואה על נר בהכ"נ, ע' שבה"ל ח"א קפ"ה לברך, ואג"מ א"ח ח"א ק"צ שלא לברך. ואולי לפי שאלות א"ש טפ' פסק שבה"ל.

והנה במג"א ס"ל דבחנוכה סומא מדליק, (וע' מ"ב רס"ג ל"ד ממג"א דסומית מדלקת נר שבת, וראיה מנר חנוכה. וע' שש"כ פמ"ג קס"ג בשם הגר"ש: דצ"ב מה מביא מנר חנוכה שמדליק משום פרסומי ניסא לאחרים, ותו' דכוננת המג"א דחלק מהדלקת נר חנוכה הוא לעצמו, וראיה דהרי מברך ברכת שעשה נסים, כמו הרואה. וע"ש עוד).

ובמ"ב תרע"ה ט' בשם שע"ת בשם מ"ק דסומא לא יברך על נר חנוכה. וע"ש מ"ק שהביא ראיה ממה שאמר ר' הרואה מברך, וקצת משמע מלשונו דמפרש לשון הגמ' דרק הרואה מברך, או כוונתו להוכיח דכולם מברכים מדין רואה. ולכא' אם דין הרואה הוא תקנה מיוחד בנר חנוכה יש מקום לומר דדי שיועד שיש נר חנוכה, אבל לפי המ' בואר הוא חלק מתקנת הרואה מקום הנס, ושם תיקנו על הראייה דוקא.

וע' שעה"צ תרע"ב י"ז בשם חמד משה שיקין מבני ביתו (ובדיעבד ידליק גם כשהם ישנים). ויש שהעירו א"ך יקין בני ביתו משום מצוה שלו. וביותר שבשעה"צ תרל"ט ס"ז כתב שלא יאחר אותם מהסעודה משום חומרא שלו (ולזה ל"ל דשאני התם דאינו אלא חומרא). אך בלא"ה ל"ל כיון שמקיין אותם יש להם חלק במצות הדלקה שלו כיון דלכ' תחלה המצוה הוא בפני הרואים. ואין זה היכי תמצוי עבור המדליק, אלא גם הרואה מקיים בזה מצוה. וראיה דתיקנו ברכה על הראייה.

הערות ותגובות בלשה"ק או באנגלית יתקבלו בריצון במייל bishvilleihalacha@themir.org

דברי הנהגותיו

ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך, אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי וגו'. (מא,לט-מ)

תמוה ביותר, פרעה מלך מצרים, מלך גדול ואדיר, כיצד מסר את השל' טון לאיש זר אשר זה עתה יצא מבית הסוהר ונבזה היה בעיניהם והחשיבוהו כעבד שפל? ועוד: שר המשקים דיבר כל דבר רע על יוסף באומרו "ושם אתנו, נער, עבד, עברי", א"כ מה ראה פרעה ביוסף מלבד יכולתו לפתור חלומות, וכי דבר זה בלבד מכשירו להיות מושל על כל ארץ מצרים?

ביאר מרן ראש הישיבה שה"ת הגאון הרב חיים שמואלביץ זצלה"ה: כאשר אמר פרעה ליוסף "ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתור אותי", ענהו יוסף "בלעדי, אלקים יענה את שלום פרעה", ופירש"י: "בלעדי - אין הוד כמה משלי, אלא אלקים יענה - יתן עניה בפי שלום פרעה".

זה סוד הדבר. "בלעדי", אין זה מכחי, אלא רק הקב"ה! לית לי מדילי כלום, יוסף אינו לוקח לעצמו קמצוץ של כבוד וטובת הנאה,

דברי הימים

מרן ראש הישיבה שה"ת הגאון הרב חיים שמואלביץ זצלה"ה

ג' בטבת תשל"ט

בוועד שמסר מרן רה"י הגאון הרב נתן צבי פינקל זצלה"ה בערש"ק פרשת ויגש תשע"א, דיבר מרן על גדלותו של מרן ראש הישיבה שה"ת הגאון הרב חיים שמואלביץ זצלה"ה:

מי לנו גדול ממרן ראש הישיבה הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל שיום פטירתו חל בשבוע זה, אשר כל כולו היה סמל השלימות. שלמות במעשה, שלמות בעמל התורה, ושלמות במידות טובות. וכפי שכבר היטיבו להגדירו בשם הספר "מח ולב" שנכתב על דמותו. וכשמו כן הוא, שלימות גם במח וגם בלב. הוא היה בעל "מח" עילויי עצום, בד בבד עם התמדתו הנר ראה, והוא היה בעל 'לב' רחום ביותר. אולם לא היה זה אצלו שני עניינים נפרדים, אלא האחד השלים את השני ליצירה מושלמת של גדלות, ואף שלכאורה 'מח' ו'לב' אינם שייכים זה לזה,

בשעה שכולם משבחים אותו על חכמתו בפ' תרון החלומות, עומד יוסף הצדיק ומסלק את עצמו מכל שבח ומעלה ומכריז בעוז "בלעדי!" דבר זה ראה פרעה ביוסף, הוא אינו נוטל מאומה לעצמו, ואומר "בלעדי, אלקים יענה את שלום פרעה", במילים אלו הבחין במי דת הישרות של יוסף, ואף מלך רשע כפרעה היה מסוגל להכיר באמת, מכך הוא הבין שעל איש כזה ניתן לסמוך, והוא האיש שראוי למ' סור בידו את השלטון על כל ארץ מצרים. אין כמוהו בנמצא, שאינו נוטל לעצמו כלום, כי אכן כח זה שלא ליטול מאומה לעצמו הוא מכח מידה של מלכות.

ואמנם כך היתה הנהגתו של יוסף גם בעת היותו משנה למלך מצרים, היה נאמן לפרעה וממלכתו ולא נטל לעצמו מאומה, וכן אמרו חז"ל (מדרש אל יתהלל, פיסקא ג) שהממון שקיבץ יוסף הצדיק מילא שלוש מגדלות, וכל מגדל ומגדל עומקו מאה ורחבו מאה וחללו מאה מאה, וכולם נתנם לבית פרעה, ולא נתן לבניו אפילו חמישה כסף, ומפני מה? שעשה באמונה, שנאמר (בראשית מב, יד) "ויבא יוסף את הכסף ביתה פרעה".

(שיחות מוסר, עמ' צ"ג, ק"ח)

וייתכן ת"ח בעל מח גדול שאינו בעל לב וכן להיפך, מכל מקום גדלות אינה יכולה להימצא אלא במי שהוא גם בעל 'מח' גדול וגם בעל 'לב' גדול ורחום. שכן תפקיד המח הוא לקלוט ות' פקיד הלב הוא להבין, ושניהם מסייעים האחד בידי השני, נמצא בשלימות אינה יכולה להיות במי שחסר אחד משניהם.

שמעתי עובדא, על אדם שהגיע לתנות את צרותיו המרובות בפני מרן רבי חיים זצ"ל, והוא בליבו הרחום, לא היה מסוגל לשוב לש' גרת יומו לאחר שהאזין לקול דמעותיו, והלך לכותל המערבי. אך לאחר ששהה שתי דקות בכותל סב על עקבותיו לצאת. הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצוק"ל שהיה נוכח במע' מד זה שאלו, מדוע ראה לצאת לאחר פרק זמן כל כך קצר. השיבו רבי חיים, שכיון ששמע את צרות האיש הנ"ל, לא היה מסוגל שלא לשפוך את ליבו בבכי תמורורים, ומאחר שאין מקום ראוי יותר מהכותל המערבי להוריד דמעות נסע לשם על מנת להעתיר בעדו. אך לאחר שתמו דמעותיו, חס על זמנו היקר ושב מיד לבית המדרש ללמוד, הרי לנו שימוש מושכל במוח ובלב יחדיו.

מתוך 'שיחות ר' נתן צבי'

נרות המנורה קיימות לעולם – רמז לנרות חנוכה

ברש"י ריש שמיני אמרו ויהי נועם יהי' שתשרה שכינה במעשי ידכם, וזהו שאמרו החשמונאים בעת המלחמות, ויש להסביר יותר, דהנה בנבואת זכריה ט' פסוקים י"ג - י"ד נאמר על מלחמת החשמונאים בימי יוון, כי דרכתי עלי יחודה קשת וכו' וה' עליהם יראה ויצא כברק חצו, ויעו"ש ברש"י מה שהביא מס' יוסיפון שבעת ההיא נראה מופת לאנשי ירושלים, [והיינו כנראה לסוסי אש שהיו במלחמה יו].

וכנראה שכל השראת השכינה הזו שה' התהלך בצבאות ישראל, לזה התפלל החשמונאים ואמרו ויהי נועם וכו'. שתשרה שכינה במ' עשה ידיהם, וכמו שנאמר דרכתי לי יחודה קשת, [ובאמת כ"ה מדרכי השי"ת, וכפי שנראה מתפילת דהמע"ה (תהלים מ"ד) אף זנחת ותכ לימנו ולא תצא בצבאותינו] וזהו המהלך בכ"ד אותיות של בשכמל"ו שנתגלו בימים כשקדמו לחנוכה.

ויש להוסיף דכבר הביאו מש"א בס' צרור המור לפ' ואתחנן דהחש מונאים שמרוב צרות וגזירות לא הי' יכולים לעסוק בתורה היו מיד דים את ה' בפסוק שמע ישראל שיש בהם כ"ה אותיות ובכח זה היחוד נדחו אויביהם, ואכן ע"י תפילת ויהי נועם זכו ושרתה שכינה בישראל, וזהו ביאור ד' המדרש שהובא בד' הרמב"ן שחנוכה שיש בה נרות היו ע"י הניסים והתשועות שהי' בבית חשמונאי. כי השראת השכינה במ' קדש הי' אחר שהי' השראת השכינה בעת המלחמה שנתקבלה תפילת ויהי נועם. [ויעו"ש בס' שפת אמת חנוכה תרס"ה שכתב דימים שקדמו לכ"ה כסליו בשעת הקמת המשכן הי' זמן ההכנה שהכינו ישראל מקום להשראת השכינה, ולכאור' הי' זה בדומה להכנת בית חשמונאי].

והנה בביאור מה שגם בזה"ו מתקיים בהמנורה והנרות עדות שהי' שכינה שרויה בישראל הרי הוא מן הנסתרות, אכן אולי ויש לפרש כי המנורה כנגד תורה, וכנגד עסק התורה ותורה שבע"פ (כידוע בשם הנצי"ב לפ' תצוה ועוד) ומכיון שאמרו חז"ל מיום שחרב ביהמ"ק אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה בלבד, הרי ע"י המנורה ועסק התורה השכינה שרויה דישראל.

ובכ"ז יהי' הבנה לנוסח על הניסים, שעיקר ההודאה שהי' נלחם להם בבני יוון וכנאמר רבת את ריבם דנת את דינם, אכן זה הי' ע"י ישראל, ששרתה שכינה במעשה ידיהם, והשראת השכינה היתה על צדיקים וטהורים, ועל כן הדגישו את ענין ה"עוסקי תורתך" כי באמת השראת השכינה בצבאות בית חשמונאים ע"ש שהי' עוסקי תורתך, והשכינה שורה בעוסקי התורה, וביותר, שהרי הי' זה אחר שבאו פריצים והללוה ומבואר בכ"מ שבטלה קדושת המקדש, וכ"ה בתשו' חת"ס יו"ד רל"ג - אכן השכינה שרויה גם בזמן שאין ביהמ"ק קיים בעוסקי התורה, והם בית חשמונאי, שגם עליהם נאמר יורו משפטך ליעקב הנאמר לבית לוי.

[ובאופן אחר הי' נראה, דמחסידי ה' שיתקיים ושכנתי בתוכם בתוכו של כאו"א גם בלי המקדש והקודש, והוא מעין ד' הספורנו לריש פ' תרומה שקודם חטא העגל הי' השראת השכינה כנאמר בכל מקום אשר תזכיר את שמי אבא אליך, ויש להוסיף דכבר נודע שהארת חנוכה מועלת גם לפחותים שבפחותים, ואולי הביאור דמכיון דהשראת השכינה היא באופן של דוגמת קודם החטאים, א"כ אין גבול לחסד, ויזכו גם הפחותים שבפחותים].

בנוסח על הניסים רבת את ריבם וכו' מסרת גבורים ביד חלשים וכו' טמאים ביד טהורים רשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך, וכבר העירו דהניחא רבים ביד מעטים וגבורים ביד חלשים בא להורות על גודל הנס, אך מה ענין להזכיר את הצדיקים והטהורים, כן גם העירו מה ההדגשה על עוסקי תורתך, שזהו ענין מסויים בדרגת הצדיקים והטהורים.

והנה ברמב"ן ריש פ' בהעלתך, הביא מש"א במדרש שהנרות לעולם אל מול פני המנורה יאירו וכתב שם שאע"פ שכשאינן ביהמ"ק אף הנרות בטלין, אבל כאן רמזו לנרות חנוכה חשמונאים שנוהגת אחר החורבן בגלות, והנה יש להבין את המהלך שהמנורה שהיא מכלי המ' קדש, קיימת גם כביכול גם מחוץ למקדש, [וכיסו"ד הרמב"ן ראינו גם בראשונים בשבת דמה דאסור להשתמש לאורה הוי משום שעשאוה כמנורה, וכן הראו בראב"ד פ"א ברכות שנוסח הברכה להדליק, הוק' בעה על הנרות שבמקדש ועשאוה כשל תורה].

עוד שם ברמב"ן, שמצא במגילת סתרים להר"ן, יש חנוכה אחרת שיש בה הדלקת נרות ואני עושה בה לישראל על ידי בניך ניסים ותי שועות והיא חנוכה בית חשמונאי, וכו'. וכנראה שגם המנורה והנרות היו ע"י בית חשמונאי וע"י הניסים והתשועות שהיו בחנוכה, וגם זה יש להסביר.

והנה בשבת שנינו שהמנורה היא עדות לבאי עולם שהשכינה שרויה בישראל, ולכאורה יש להבין דכ"ז הא שייך רק בזמן שביהמ"ק הי' קיים, אולם בגלות משנסתלקה שכינה לכאורה בטל ענין המנורה, אכן מהנראה דאדרבא, זהו מעלת הנרות שגם בהם עדות שהשכינה שרויה בישראל, [וכ"ז לכאורה בד' התיקו"ז שהובא בס' יסוד ושרש העבודה שער המפקד] ובהם הם כעין הנרות שבמקדש המקדש. ויעו"ש בלבוש סי' תר"ע שכתב בטעם איסור הספד בחנוכה הוא משום דאין השכינה שורה אלא מתוך שמחה, והוא כנ"ל].

וזהו הארה מיוחדת שהשכינה שרויה בישראל גם משחרב המקדש. [ויעו"ש בספרי חכמי אמת שיסוד דהא שהנרות הללו קודש הם, הוא שכשם שהם משרים קדושה בישראל, וה' שוכן בלבם, הרי בק"ו שהם עצמם קדושים, ולהבדיל כדמות ד' הגמ' גבי טומאת זיבה אם מטמאה אחרים ק"ו שהיא עצמה טמאה].

ומה שזכו לזה הוי ע"י מלחמת בני חשמונאי, וכמבואר ברמב"ן הנ"ל, ונראה להקדים דהנה בתקו"ז הנ"ל איתא דח' ימי חנוכה הם אחר כ"ד ימים שהם כנגד אותיות של ברוך שם כבוד מלכותו וכו', ושורה השכינה בכ"ה בכסלו שהם אותם כ"ה אותיות של יחוד השם בשמע ישראל ה' וכו'. ונראה מזה שהימים שקדמו לחנוכה הי' בהם מענין ברוך שם כבוד וכו', והנה כבר נודע ששמע ישראל הוי יחודא עיי' לאה, ואילו פסוקי דברוך שם הוי יחודא תתאה, ובפשוט דייחודא דברוך שם הוי ע"י ישראל - וזהו יחודא תתאה - וכנראה שזה הי' במלחמות החשמונאים, והגיעו לדרגה דברוך שם כבוד וכו'.

ונראה לבאר יותר, דהנה איתא במג"א או"ח סי' רצ"ה בהל' מוצ"ש דבמלחמות החשמונאים אמרו "ויהי נועם ה' אלקינו וכו'", והנה הנך פסוקי הוי פסוקים שאמרום משה ואהרן בעת חנוכה השמכן וכדאי'

Chanukah and Yosef Hatzaddik: Above and Beyond

Harav Hagaon Shmuel Wolman shlita

The *sefarim hakedoshim* note that it is no coincidence that the *parashiyos* about Yosef Hatzaddik are read on Chanukah. In fact, the Kadmonim point out that there's a *passuk* in Mikeitz that contains two *remazim* to Chanukah: וְיִטְבַּח טְבַח וְהִכֵּן. The *ח* of טְבַח and the word וְהִכֵּן spell the word חנוכה, and the gematria of וְיִטְבַּח טְבַח is 44, corresponding to the *neiros* of Chanukah (including the *shamash* for each night). Clearly, there's a very strong connection between the Yom Tov of Chanukah and Yosef Hatzaddik.

How do we understand this association?

The Gemara famously asks: מאי חנוכה, and Rashi explains that the Gemara is asking: Which *nes* prompted Chazal to establish the Yom Tov of Chanukah?

The Gemara seems to answer that it's the *nes* of the *pach shemen*, which is perplexing. This was certainly a supernatural occurrence, but without minimizing the *nes*, why was it more significant that any of the other miracles that occurred over the generations? We know that ten *nissim* occurred consistently in the Beis Hamikdash, and the Ner Hamaaravi burned steadily, in a supernatural way. Furthermore, the *Midrash Tanchuma* cites R' Chanina S'gan Hakohanim's statement that he lit the menorah on Rosh Hashanah and it stayed lit the entire year.

If so, why was the *nes* of the *pach shemen* so unique that Chazal deemed it worthy of making a Yom Tov and a mitzvah of *hadlakas ner Chanukah* to commemorate it?

Another intriguing point about the *nes* of Chanukah: When we discuss the *nissim* of Yetzias Mitzrayim, or even Purim, we strongly emphasize the *tefillas* that triggered these miracles, whereas regarding the *nes* of Chanukah, we cannot help but notice the omission of any mention of *tefillah* being the source of the *nissim*.

Repairing the Missing Element

Apparently, Chazal were not simply responding to the magnitude of this *nes*, but rather, they identified something about the background leading up to the *nes* that was worthy of commemoration for the generations to come. The other *nissim* in the Beis Hamikdash were a function of the palpable *hashraas haShechinah* there, which had supernatural manifestations. Miracles like those do not yield a lesson for generations, whereas the context of the *nes* of the *pach shemen* in the story of Chanukah does yield such a lesson.

We often imagine that the Yevanim just happened to start up with

the Yidden and persecute them on two fronts: they waged war against them, and they defiled all the oil in the Beis Hamikdash, to prevent the Yidden from lighting the menorah. Hakadosh Baruch Hu then made a *nes* to save us from these two evil plans. But the Bach offers a fundamental insight into the events leading up to the *nes* of Chanukah: The decrees of the Yevanim were a direct outcome of a weakening in *avodah* on the part of the Yidden, and what triggered the Eibsheter's response, in the form of great miracles, was the *teshuvah* of the Yidden, who began to exhibit *mesirus nefesh* in their *avodas Hashem*.

R' Yerucham understands from the Bach that the original weakening in *avodah* was specifically in the area in which they eventually did *teshuvah*: They were willing to keep Torah and mitzvos up to a certain point, but they were not willing to push themselves beyond their comfort zones and be *moser nefesh* for it — and this triggered the *gezeiros* of the Yevanim. Therefore, what prompted the *nissim* was not *tefillah*, but rather the renewed *mesirus nefesh* for *avodas Hashem* that the Yidden displayed through their willingness to wage war for Hashem's sake. In the trying environment of גבורים ביד חלשים and חלשים ביד מעטים, they stretched themselves beyond the rules of nature, even searching for oil when it was impossible. This *mesirus nefesh*, even without specific *tefillah*, triggered miracles. When we rise above our natural limitations, then, *middah k'neged middah*, the Ribbono Shel Olam responds in kind, with a *hanhagah* that transcends nature.

We can now appreciate that although the *nes* of the *pach shemen* is rivaled by many other miracles in both magnitude and duration, those *nissim* did not spawn a Yom Tov and *mitzvos hayom* because there is no reason to relive them and no lesson to glean from them for all generations. The *nes* of Chanukah was unique in the background of the *tzarah* that precipitated it and the incredible power of *mesirus nefesh* that triggered the *yeshuah*.

Since Chanukah commemorates the *yeshuah* that came about directly through our *mesirus nefesh*, the *avodah* of Chanukah is to ensure that our *avodas Hashem* is not merely okay, but is performed with full *mesirus nefesh*. Anything less allows the Yevanim to gain power over us.

Chanukah is all about taking our *avodas Hashem* to the next level — not just getting by, but giving it our all — and then some. Chanukah is when we realize that in Yiddishkeit, *mesirus nefesh* is not merely a *madreigah*, but an expectation. At the same time, it also has the power to create a

supernatural course of existence.

It is no wonder, then, that the concept of *mehadrin min hamehadrin* is emphasized in relation to the mitzvah of *hadlakas ner Chanukah* more than any other mitzvah. Moreover, the Mechaber discusses *mehadrin min hamehadrin* as if it's a basic requirement in *ner Chanukah*, which conveys to us how fundamental it is to give it this mitzvah our all and go above and beyond the baseline obligation.

The mitzvah of *ner Chanukah* involves another unique phenomenon: Chazal enacted a special *takanah* of how to light *neiros Chanukah* in a situation of *sakanah*. Shouldn't the halachah be that in a time of danger a person is *patur*? And yet Chazal considered it imperative to find a way to fulfill the mitzvah of *ner Chanukah* even in the face of *sakanah*. Because that's the essence of Chanukah: serving Hashem with *mesirus nefesh*, while going above and beyond the basic obligations.

Yosef Hatzaddik: The Source of *Mesirus Nefesh*

This power of *mesirus nefesh* that Klal Yisrael exudes is rooted in the *middah* of Yosef Hatzaddik. Indeed, Chazal describe in detail the *l'maalah min hateva* type of *nisyonos* that Yosef experienced in Mitzrayim, especially with Eishes Potifar. And the Midrash tells us that every *hatzlachah* that Yosef enjoyed in Mitzrayim was a direct outcome of his *mesirus nefesh*. The wording of the Midrash is: משלו נתנו לו — he earned it through his *mesirus nefesh*.

Yosef Hatzaddik implanted in every Yid this ability to go beyond one's natural *kochos* and serve Hashem with *mesirus nefesh*. Where does this *koach* of *mesirus nefesh* for *avodas Hashem* come from? The *passuk* in *Shir Hashirim* says: כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֱהָבָה, and the Midrash explains that the manifestation of that intense love is היום כל היום. When we see supernatural *mesirus nefesh* for *avodas Hashem*, that is a display of tremendous *ahavah*, which is the root of this ability to give all your *kochos* and then some for the Eibishter's sake. This level of love is referred by Chazal as *chavivus*.

The term *chavivus* appears, in the verb form *chovev*, in the *passuk*: אֶף וְהָם תִּכְנֹו לְרַגְלֶךָ, and the Ramban explains that it refers to the ability to serve Hakadosh Baruch Hu with *mesirus nefesh* despite a difficult environment of *yissurim*, as implied in the words וְהָם תִּכְנֹו לְרַגְלֶךָ. That *middah* of *chavivus* — חביבין יסורים — is an even higher level than *ahavah*, and is indicative of the strong relationship between Klal Yisrael and the Eibishter. We're not just His servants — we are His *banim chavivim*. And that is why the mitzvah of *ner Chanukah* is described by the Rambam as *chavivah ad me'od*.

With this mitzvah, we commemorate the *avodah* that was done with *mesirus nefesh*, which displays our *chavivus* toward Hakadosh Baruch Hu and His mitzvos, and also heralds the *hanhagah* of *nissim* that we get in return from Hakadosh Baruch Hu, who then displays *chavivus* to us.

This idea sheds light on the emphasis, in *Al Hanissim*, of ואחר כך באור בנין. Indeed, the whole story of Chanukah highlights our *chavivus* as בנין אמתם לה' אלהיכם.

Maintaining the Idealism of Youth

How do we tap into this *middah* of Yosef to go the extra mile and push ourselves beyond our limits?

In this regard, the *navi* refers to Klal Yisrael as a *naar* (*Hoshea* 11:1): כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהְיֶה. Why is this a compliment to Klal Yisrael, and why is it the source of Hakadosh Baruch Hu's love for us? R' Yisrael Salanter explains that although the Torah generally respects old age — זקנה implying that with age comes understanding and mature thought processes — there's still something unique about the fresh idealism of a young lad. A young person doesn't suffer from complacency, and is not jaded by his own failures. Keenly aware of how far he still needs to go, he's full of fresh *kochos* to give it his all, and he's ready to push himself to his limits and beyond. This stems from an *ahavah*, a *chavivus*, a freshness, and that is the praise of Klal Yisrael that the *navi* is highlighting as the root of Hakadosh Baruch Hu's love for us.

The Torah describes Yosef as a *naar* — נַעַר, and the *sefarim hakedoshim* explain that this can be understood as a praise of Yosef: He possessed that exceptional quality of freshness, of pushing himself to recognize how much more there is to grow and much more there is to do in *avodas Hashem*. That's what propelled Yosef to be able to feel the *ahavah* and *chavivus* and push himself with *mesirus nefesh* beyond his *kochos*. This could be the root of Yosef's outstanding *middah* of being *moser nefesh l'maalah min hateva*.

We can now fully appreciate the unusually deep connection between the *avodah* of Chanukah and Yosef Hatzaddik's *middah* of *mesirus nefesh*. But we're also afforded a new insight into the *avodas hayom*, and especially the *avodah* of *hadlakas ner Chanukah*, in which we perform numerous *hiddurim*, while reveling in the stories of the incredible *mesirus nefesh* that Yidden throughout the generations have displayed in fulfilling the mitzvah of *hadlakas ner Chanukah*, even in times of *sakanah*. We must internalize how fundamental *mesirus nefesh* is in our *avodas Hashem*, for a Yiddishkeit that involves just getting by, as one goes through the motions, is missing the most fundamental part of the relationship of *ahavah* and *chavivus* to Hakadosh Baruch Hu and his mitzvos.

May the Eibishter give us the *siyatta d'Shmaya* to internalize this concept, which can not only invigorate our *avodas hayom* of Chanukah, but can also revitalize our entire relationship with the Eibishter, so we can feel that we are *banim chavivim*, as we put our whole heart into our Yiddishkeit. And that is the message that secures our next generation, as Chazal promise: הרגיל בנר הויין ליה בנין תלמידי חכמים.

Gut Shabbos and a freileichen Chanukah.

This week's Bishvilei Haparsha is sponsored by:

Cherry Holdings LLC

We buy distressed properties, and arrange hard money loans.

brismantzvi@gmail.com

Cell: 9172726943